

Izhaja 15. vsakega
meseca.

Ček. konto 11.631

POŠTAR

Letna naročnina . . Din 24—
Polletna naročnina . . „ 12—
Posamezna številka . . „ 2—

Strokovni list poštних nameščencev

Štev. 9.

V Ljubljani, dne 15. septembra 1932.

IV. leto.

Dober nakup oblačilnega blaga za
ženske in moške, kakor tudi druge
potrebščine se dobe pri**JANKO ČEŠNIK**

Lingarjeva ul. LJUBLJANA Stritarjeva ul.

Manicure

Manicure

POZOR!Če hočete biti dobro postre-
ženi, posetite frizerski salon
za dame in gospode**Ante Blažič, Ljubljana**

Pred Škofijo 10

Trajna ondulacija

Vodna ondulacija

Franc Dolinar
parna pekarna
in slaščičarna
Ljubljana
Telefon št. 3056**A.
Š
I
N
K
O
V
E
C**Velika izbira najmo-
dernejših letnih in je-
senskih čevljev po zelo
zmernih cenah

Trgovina s čevlji

LJUBLJANA

POD TRANČO

pri Čevljarskem mostu

Tvornica dežnikov
L. MIKUŠ

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo bogato za-
logo dežnikov in spreha-
jalnih palic.Kupujte le pri tvrdkah, ki oglašajo
v našem glasilu!

UPU danes.

Razmere v udruženju so se od letošnjega kongresa v Beogradu pa do današnjega dne precej izpremenile — vsaj navidezno. Ne moremo sicer trenutno ugotoviti, ali se je preokrenilo na bolje ali na slabše, gotovo pa je, da za dravsko sekcijo UPU velja zadnje. Zakaj, nam zaradi pičlo odmerjenega prostora pač ni mogoče obširno razlagati, vendar bomo skušali v glavnih obrisih podati status quo. Pripominjamo pa že takoj, da oseba komisarja kot taka za nas ne igra nikake vloge.

Vsem je znano, da je bil tik pred kongresom UPU, ki se je vršil 12. in 13. julija t. l., postavljen z dekretom banske uprave gospod Jožko Jakše za komisarja tukajšnje sekcije ter da je v tem svojstvu imel predvsem nalogo ustanoviti znosnejše razmerje med centralno upravo udruženja v Beogradu in pa med dravsko sekcijo UPU v Ljubljani; hkrati je prevzel tudi nalogo čuvati sekcijško imovino. V koliko se je gospodu komisarju posrečilo zadostiti sprejeti nalogi nam sicer ni znano, ker nimamo z UPU in katerimkoli njenim predstavnikom nobenih stikov, eno pa je gotovo, da je rešil sekcijški blagajni blizu 30.000 Din (tridesettisoč dinarjev), ki je prav čedna vsota, posebno za današnje razmere.

V »Poštnem glasniku« št. 16 od 15. avg. t. l. smo čitali, da je začasni upravitelj gospod Jakše prosil pristojno oblast za razrešitev funkcije komisarja, in sicer v glavnem zaradi tega, ker je treba dekret, s katerim je bil postavljen za začasnega upravitelja, razumeti tako, da je vsako delovanje ustavljeno in da obstoja njegova (komisarjeva) dolžnost samo v tem, da straži blagajno. Kakor se je pokazalo, so pristojna oblastva upoštevala vlogo komisarja, in ga pred tremi tedni razrešila funkcije začasnega upravitelja, ne glede na to, da mu je bil tik pred razrešitvijo dodeljen začasni sosvet treh p. t. uslužbencev: gg. Božiča Alojzija, p. t. uradnika pošte Ljubljana 2, Urbančiča Karla, administrativnega uradnika tukajšnje poštne direkcije in Žnidaršiča Franja, p. t. uradnika pošte Ljubljana I. S tem činom je nastopilo v dravski sekciji UPU novo stanje, ki ga večina organiziranih, kakor tudi neorganiziranih poštних uslužbencev nikakor ni mogla pozdraviti, kajti vodstvo sekcije je prešlo zopet v roke prejšnjih gospodov z gospodom Rabičem na čelu — torej v roke ljudi, ki so — milo rečeno — dosti pripomogli k nevzdržnim razmeram med poštными nameščenci v področju dravske direkcije pošte in telegrafa. Podoba je celo, da se vračajo oni časi, ko so ovadbe napram p. t. uradnikom-maturantom, napram listu »Poštar« in napram društvu nižjih poštних uslužbencev kar deževale. Saj smo pravkar izvedeli, da so bili baš v zadnjem času na nekem mestu denuncirani uslužbenci iz naših vrst na tako nesramen način, da se ni čuditi, če že a priori brezkompromisno napovemo boj upravi, ki se poslužuje takih sredstev za doseg svojih ciljev.

Drugačna pa je zadeva z upravo Udruženja p. t. t. uslužbencev Kraljevine Jugoslavije v Beogradu, kateri na čelu stoji gospod Milutin Ilić, upravnik pošte Beograd 2. —

Podoba je pač, da se ta uprava trudi biti dosledna in da hoče upravljati udruženje tako, da bo zavladal mir v sekcijah in da bodo zadovoljni vsi p. t. t. uslužbenci. Dvomimo pa tudi tukaj v uspeh, če pomislimo, da ima prav ta uprava resnega in vztrajnega tekmeča in nasprotnika v bivši upravi udruženja, pod vodstvom gospoda Timotije Jovanovića, ki še nadalje posluje in občuje s posameznimi sekcijami. Velika ovira pri delu na konsolidaciji bo glavni upravi brez dvoma tudi to, da se naslanja na sekcijo gospoda Rabiča. Res je sicer, da bo to vodstvo z gospodom Rabičem ostalo le do občnega zbora, ki se bo pač moral vršiti v najkrajšem času, ampak ne ve se še, kdo bo naslednik današnjega sekcijškega odbora. Pravijo, da bo novi predsednik gospod Tilen Eppich, bivši agilni podpredsednik bivše ljubljanske podružnice Maturantskega društva poštних in telegrafskih uradnikov Kraljevine Jugoslavije in prvi urednik lista »Poštar« ter tedaj ljut nasprotnik vsega, kar ni bilo maturantskega. Seveda, ko pride človek resnici do dna, lahko izmoli svoj credo, pa hajdi čez Rubikon — cepce pa lahko vzame seboj. Toda odbori navadno nimajo samo predsednikov, ampak še mnoštvo vsakovrstnih funkcij — od podpredsednika pa tja do ne vem kakšnega načelnika i. t. d. V ostalem mi nimamo namena posegati v interne zadeve UPU, toda v toliko smo si šteli v dolžnost, da seznanimo z današnjo organizacijsko situacijo slovenskih poštarjev tudi tovariše, ki sicer nimajo prilike natančneje spoznati resnice. Ker pa nam je mnogo na tem, da se že vendar enkrat preneha s paljenjem sovraštva med posameznimi skupami poštних nameščencev, zlasti v področju dravske direkcije pošte in telegrafa, pozivamo — četudi nepoklicani — vse treznomisleče tovariše, organizirane v UPU, da nastopijo na prihodnjem občnem zboru dravske sekcije v strnjenih vrstah in da enkrat za vselej pomedejo z vsemi onimi, ki jim je osebna ambicija več, kakor pa dobrobit skupnosti. Prepričani smo, da je članstvo imelo dovolj prilike spoznati, kam vodi borba, ki sloni na ovadbah in sličnih nečednih dejanjih ter da bo pametno izkoristilo priliko občnega zbora in da bo kakor en mož postavilo na čelo sekcije može, ki se dosedaj v organizacijskem življenju še niso omazali.

Ako bodo poklicani tovariši prednje vrstice prav razumeli, smo prepričani, da ni več daleč čas, ko se bomo jugoslovanski poštarji med seboj drugače razumeli kakor se pa danes.

ZAHVALA.

Ob priliki svoje petdesetletnice sem prejel mnogo čestitk in pozdravov od tovarišev, kakor tudi od centralne uprave z g. Penkom na čelu. Ker mi ni mogoče vsakomur posebej zahvaliti se, izrekam vsem najtoplejšo zahvalo na tem mestu. Hkrati pa obljubljam, da se bom, kakor v mladosti, tako tudi na svoja stara leta žrtvoval stroki in se tudi nadalje s podvojeno silo boril za napredek in dobrobit svojih tovarišev.

Pozdravljeni!

Matko Božičev.

Uredba

o velikosti nagrade dnevničarjem poštno telegrafске in telefonske stroke.

Člen 1.

Dnevničarjem se odreja nagrada po vrsti službe, ki jo vrše in po draginjskem razredu kraja, kjer so postavljeni, po tej-le razpredelnici:

Zap. štev.	Vrsta službe	Začetna nagrada v draginj. razredu:		
		I.	II.	III.
		na mesec dinarjev		
1.	Dnevničarji, ki vrše zvaničniško službo, neglede na kvalifi- kacijo	do 1100.—	do 950.—	do 850.—
2.	Dnevničarji, ki vrše služiteljsko službo	do 950.—	do 850.—	do 750.—
3.	Dnevničarji s stro- kovno, tehnično in obrtno kvalifikacijo, če vrše službo, ki ustreza tej kvalifi- kaciji	do 1200.—	do 1100.—	do 1000.—
4.	Dnevničarji s polno fakultet. izobrazbo, če vrše službo, ki ustreza tej kvalifi- kaciji	do 1400.—	do 1300.—	do 1200.—

Člen 2.

Po vsakem dovršenem drugem letu ne prekinjene in neoporečne službe se sme nagrada zvišati in sicer:

- a) dnevničarjem pod zap. štev. 1 razpredelnice za 50 dinarjev;
- b) dnevničarjem pod zap. štev. 2 razpredelnice za 40 dinarjev;
- c) dnevničarjem pod zap. štev. 3 razpredelnice za 60 dinarjev;
- č) dnevničarjem pod zap. štev. 4 razpredelnice za 80 dinarjev.

Člen 3.

Dnevničarji, ki se zateko na dan, ko stopi ta uredba v veljavo, v državni službi z višjo nagrado, obdrže dotedanjo nagrado; roki za zvišanje nagrade iz člena 2 se jim štejejo od dneva postavitve in od najvišje začetne nagrade, določene za dotično vrsto službe v razpredelnici člena 1.

Dnevničarji, ki se zateko na dan, ko stopi ta uredba v veljavo, v državni službi z nagrado, manjšo od najvišje začetne nagrade, obdrže to nagrado; roki za zvišanje iz člena 2 se jim štejejo od dneva sprejema v državno službo, odn. od dneva poslednjega zviška.

Člen 4.

Ta uredba stopi v veljavo na dan, ko se razglasi v »Službenih novinah«.

V Beogradu, dne 31. julija 1932, P. T. br. 48401.

Minister za finance
Dr. Mil. R. Djordjević s. r.
Minister za promet
Laza Radičević s. r.

Druga loterija Poštne doma.

Vkljub težkim časom nas poštarjev še ni zapustila sreča. Trdno moramo upati, da nam bo kmalu omogočeno priti pod lasten krov, kjer bo šele omogočen polen razmah strokovnega in gospodarskega gibanja poštne nameščenice. Tudi letos nam je po zaslugi in naklonjenosti uglednih in veljavnih naših dobrotnikov odobrena prireditev efektne loterije, kar more v slučaju uspeha brez dvoma zopet za znatno vsoto povečati naš

gradbeni sklad. Res, da je letos srečk manj — samo 15.000, toda treba bo vseeno z združenimi močmi na delo, da vse razprodamo, saj so danes težji časi, kar pa naše vneme ne sme zmanjševati. Naša sveta dolžnost bodi, da gremo s podvojeno voljo in požrtvovalnostjo na delo. Za vse nas velja parola: Niti ena srečka ne sme ostati neprodana!

Od nas poštne nameščenice loterija ne zahteva nikakih materijalnih žrtvi, zato pa tembolj upravičeno pričakujemo, da bodo vsi, ki se je na nje obrnili ali se še obrne načelstvo Poštne doma, kot en mož storili svojo dolžnost napram samim sebi in svoji stanovski zavesti ter s tem najlepše dokumentirali visoko stopnjo zavednosti.

Načelstvo Poštne doma je že lani moglo zaznamovati lep in časten uspeh loterije baš radi dejstva, da so bila domalega izpolnjena njegova pričakovanja in nade, ki jih je stavljaj na tovarišice in tovariše po uradih naše direkcije. In ravno zato tudi letos opravičeno pričakuje, da njegov klic ne bo ostal neslišan in da bo odziv enak, če ne celo častnejši. V slogi in delu za skupnost je moč. Le z združenimi močmi bomo zamogli zgraditi svoj dom in zato naj ne bo med nami tovarišice ali tovariša, ki ne bi razprodal vsaj onih srečk, ki jih je načelstvo te dni razposlalo. Saj stane srečka le 10 dinarjev in dobitki so tako lepi, da bo vsakdo, ki bo opozorjen na loterijo, prav rad kupil po kako srečko. Zato še enkrat kličemo in prosimo: Vsi na delo za naš dom, vsi na delo za razprodajo naših srečk!

Načelstvo Poštne doma.

Pojasnila.

Važna pojasnila o odmeri šolnine.

Pri izvrševanju predpisov o pobiranju šolnine je prišlo do nekaterih vprašanj, na katera daje davčni oddelek na podlagi čl. 43 zakona o taksah naslednja pojasnila:

V primeru, da starši šolajo več otrok ter jim je potrebno, da so za najstarejšega plačali polno šolnino, da bi za ostale plačali samo polovično, ni treba predlagati posebnih potrdil zadevne šole, temveč zadošča že sama priznanica o vplačani polni šolnini za najstarejšega otroka ali pa overjen prepis izkaza pristojnega oblasti o tem, koliko imajo otrok. Za ubožna izpričevala, ki se bodo izdajala na podlagi točke 6 čl. 5 zakona o taksah, se ne bo zahtevala taksa 20 Din, ker ta izpričevala kot takšna niso podvržena taksi. — Dasi meščanske šole niso izrecno navedene v zakonu, velja o njih, da imajo značaj strokovnih šol ter se bo v njih pobirala šolnina po točki 6, opomba 2 taksne številke 318a taksne tarife, to se pravi, polovična šolnina iz tretje skupine.

Uradne ure pri direkcijah pošte in telegrafa ostanajo tudi od 1. oktobra t. l. dalje nedeljene.

ZAHVALA.

Ob smrti moje pokojne matere sem prejel tudi od svojih stanovskih tovarišev toliko izrazov sožalja, da mi ni mogoče zahvaliti se vsakomur posebej. Zato bodi izrečena tem potom moja najprisrčnejša zahvala tovarišem za poklonjeno cvetje in vsem, ki so v tistih težkih dneh sočuvstvovali z menoj. Predvsem se zahvaljujem za naklonjenost gg. dr. Lamutu, dr. Tavzesu, ostalemu uradništvu, članstvu »Osrednjega društva nižjih p. t. uslužbencev« za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu in »Pevskemu društvu nižjih p. t. uslužbencev« za ganljive žalostinke. Vsem iskrena hvala.

Edo Pitschmann, višji pristav.

Sastanak zvaničnika i služitelja u Zagrebu.

Dne 5. sept. 1932. god. održan je sastanak u poštanskom domu u 6 sati posle pódne, zvaničnika i služitelja zagrebačke direkcije, pod predsjedanjem zvaničnika druga Grabera kao delegata u Beogradu. Sastanak je bio vrlo dobro posjećen od zvaničnika i služitelja. Drug Graber obavjestio je vse drugove o svojem radu kojeg je imao u Beogradu da svrši i u koju svrhu je putovao sa drugom Penkom iz Ljubljane. Obavjestio je drugove, da ima dobrog izgleda kod sviju mjerodavnih faktora za naša pravila i da će po tome, ista biti za kraće vrijeme primljena. Stoga moli sve drugove da sa strpljenjem čekaju dok bude naša stvar potpuno riješena; onda će moći početi aktivniji rad društva, koji nas čeka za dobrobit sviju nas i našu struku.

Drug Graber izveštjuje drugove, da je bio kod Ministarstva finansija glede akcija Privilegovane agrarne banke. Šef istog odeljenja gosp. Milić izjavio je, da će iste akcije biti podjeljene za sva nadleštva u najduljem vremenu od 2 mjeseca.

Zatim je na predlog nekih drugova zaključeno, da se imade od 1. oktobra o. god. uplaćivati doprinos od 5 dinara za naše društvo, a na sadanjem Udruženju dati istupnice, tako da od 1. oktobra 1932. god. se više nema ustezati članarina za one članove koji su putem izkaza dali potpis za istup iz starog udruženja.

Na koncu drug Graber moli sve drugove, da budu složni i da ga sa slogom čim više potpomognu u njegovom teškom početnom radu. Uvjerava sve drugove zvaničnike i služitelje, da će ovaj rad biti u cijelosti na skoro dovršen u potpunu zadovoljstvu sviju nas, te im kliče: »živila sloga zvaničnika i služitelja poštanske struke cele naše države kraljevine Jugoslavije!«

Tome je sastanak zaključen.

Modna manufakturna trgovina
Fabiani & Jurjovec
LJUBLJANA, Stritarjeva ulica 5.

se priporoča pri nabavi blaga za obleke. Prodaja na obroke potom Gospodarske zadruge poštne nameščenice.

Cene zmerne! Postrežba točna in solidna!

Ali je res?

Pravijo, da ima predsednik zadruge »Poštni dom« pravico do enomesečnega plaćanega dopusta na leto. Ker je ta izdatak lahko precej velik, posebno če pomislimo, da ima mesec vsaj 30 dni — torej 30 dnevnica — in poleg tega še prevoznina iz Ljubljane v katerikoli (letoviški) kraj, mislimo, da bi bilo dobro za vse člane omenjene zadruge, ako bi upravni odbor zadevo malo pojasnil in povedal, koliko približno znaša vsako leto tak račun! Splošno pa vidimo, da ni slabo biti predsednik »Poštne doma«.

V ostalem mislim, da bi bilo pametno, kupiti iz kapitala, ki ga ima »Poštni dom« sedaj na raspolago, kak vinograd, ki bi se gotovo prav bogato obrestoval.

Radovedni poštar.

Tombola
se vrši v nedeljo!

Stoletnica Morsejevega telegrafa.

Gotovo ni telegraf nikomur bližji kakor nam poštarnim prometnim uradnikom. Telegraf je postal v zadnjih osemdesetih letih bistven del poštarnstva in je bil zlasti pred svetovno vojno na višku. Važna poročila se pošiljajo po telegrafu. In za to pospešeno odpravo veselih in žalostnih vesti, kakršne so pač v našem življenju, se ima človeški rod zahvaliti Samuelu Morseju, ki je izumel pisalni telegraf in do gotove mere tudi telegrafsko abecedo. In naj si je morda Morsejev telegrafski sistem izgubil v svojem desetletju v boju s telefonom svoj prvotni pomen in naj se bolj in bolj uveljavljajo telefonski pogovori, pri katerih se obe stranki takoj sporazumeta, vendar je Morsejev izum svetovnega pomena, saj je pokazal smer za električno prenašanje poročil, vsled česar se je silno razširil po vsem kulturnem svetu ter je še danes velikega pomena. Danes je sto let, kar je bil telegraf izumljen in šestdeset let smrti slavnega izumitelja. Dne 2. aprila 1872 ga je zadela kap. Umrl je v okolici New-Yorka v blagoslovljeni starosti 81 let.

Morse je prišel na cesto slave kakor svetovni izumitelj po zelo zanimivem ovinku: po umetnosti. Morse se je rodil 27. aprila 1791 v Charlestownu in že v nežni mladosti je imel izbornega učitelja v svojem očetu, ki je bil jako učen teolog. V 14. letu je obiskoval mladi Morse yalejski zavod v Connecticutu, kjer se je posvetil pod vodstvom profesorjev Daya in Sillimana zlasti studiju elektrike, ki so se njene tajne sile tedaj vedno bolj spoznavale. Toliko da je izpolnil 19. leto pa je bil jako nadarjeni mladenič promoviran za doktorja filozofije v stroki kemije in fizike. Tisti čas je pa nastal v njegovem življenju preobrat. Popustil je zgoraj omenjene vede ter se posvetil slikarstvu. Dasi Morsejev oče ni imel izprva pravega razumevanja za sinov sklep, se je kesneje vendar toliko omehljal, da ga je podpiral v njegovih težnjah. Spricho imena in vpliva, kakršnega je užival Morsejev oče, je bilo mogoče dobiti mlademu Morseju za učitelja tisti čas najslavnejšega ameriškega umetnika Washingtona Allstona. Ko se je Allston l. 1811 odpravil v London, ga je spremil mladi Morse, ki je potlej ostal v Londonu do l. 1815.

O tem, da se je Morse udejstvoval v umetnosti, kateri se je popolnoma zopet posvetil v Londonu, priča, da je že l. 1813 razstavil v kraljevski akademiji veliko sliko »Umirajoči Hekules«, ki jo je kritika prijazno ocenila. Za model sohe pa je dobil v nagrado zlato medaljo.

Ko se je mladi Morse l. 1815 vrnil v svojo ameriško domovino, je poizkušal dobiti naročila za zgodovinske slike, ali brez pravega uspeha. Šele l. 1822 se mu je posrečilo, da mu je njegov umetniški talent prinesel več sadu. V tej dobi se je uveljavil kakor portretist s sliko Lafayettea v naravni velikosti, ki jo je napravil za mestni magistrat v New-Yorku. Isti čas je tudi ustanovil umetniško društvo, ki je prišlo l. 1826 v narodno slikarsko akademijo. Pri vsej svoji pozornosti, ki jo je Morse posvetil umetnosti, ni mogel v sebi zatajiti zanimanja za prvotni studij o elektriki. L. 1827 je pod vodstvom prof. Dana s kolumbijske univerze študiral podrobneje temelje elektromagnetizma. Tisto dobo je tudi slovstveno deloval; zbral je Davidsohnove pesmi in napisal njegov životopis. Pa se

je vnovič pojavila ljubezen do slikarstva. L. 1829 se je odpravil na drugo potovanje v Evropo, da bi spoznal stare mojstre. Študiral je stare slike na Angleškem, Francoskem in v Italiji. Ko je bil l. 1832 pozvan za profesorja umetniške zgodovine na newyorški univerzi, se je vrnil po triletnem bivanju v Evropi v Ameriko.

Usoda sama je hotela, da je zopet opustil umetnost ter se posvetil elektrotehnični vedi. Vzrok te nagle izpremembe je bil slučajni razgovor Morsejev na ladji »Sully« s profesorjem Charlesom Jacksonom s harwirdske univerze v Bostonu. Jackson je pripovedoval svojemu sopotniku o zanimivih elektromagnetičnih poizkusih, ki so jih ravno tedaj delali v Parizu in ki so dokazovali nenavadno hitrost električnega toka. Pri nekem znatnem razgovoru o tem je Morse naglo prišel na idejo, da bi se dala prenašati poročila na velike razdalje z elektromagnetizmom. »Če bi bilo mogoče na kakšnem mestu napraviti, da bi bil električen tok viden,« je tedaj rekel Morse, »pa bi se z elektriko lahko prenašala poročila.«

Četudi misel sama na sebi ni bila nova, vendar je bil nov način, kako je hotel Morse idejo praktično izkoristiti. Menil je, da bi dal po žici poslan tok, če bi ga ukinili, iskro, katero bi mogli porabiti za pismen znak. Po dolgotrajnih iskre in s kombinacijo ponavljanja bi se dali napraviti znaki za abecedo in številke od ničle do devetice. Spricho podjetnosti, ki je bila Morseju prirojena, je takoj izdelal načrt in sestavil aparat, s katerim naj bi se dajali brzjavni znaki. Še preden je šel z ladje »Sully« je dejal kapitanu W. Pellu: »Gospod kapitan, če bom svoje delo z brzjavom srečno dokončal in me bo svet občudoval, tedaj vedite, da se je izum telegrafa rodil na vaši ladji »Sully« l. 1832.«

Ko je Morse prišel v New-York, je sicer prevzel profesorsko službo, a svoje glavno zanimanje je posvetil tehniki ter se je posebno trudil, da bi izpopolnil svoj aparat za prenašanje poročil z elektriko. Ker ga je to delo do malega izčrpalo, je skoraj popolnoma opustil svoje umetniško delovanje ter se je z vso vnemo oprijel svoje najljubše ideje. Celih dvanajst let je šel za svojim ciljem, kako bi svoj izum praktično uporabil. Ta doba njegovega življenja ni bila vesela. Dommala vse svoje imetje je vteknil v ulitke in modele svojih aparatov.

Proti jeseni l. 1835 je pokazal svojim prijateljem prvi aparat, ki pa je bil vse prej ko praktičen. Pošiljanje poročil je šlo samo v eni smeri. Morse je sicer mogel pol milje oddaljeni osebi kaj sporočiti, a odgovora ni prejel. S sodelovanjem profesorja kemije Leonardom Galom, ki je izboljšal zlasti porabo magnetov, je Morse polagoma izpopolnil svoj izum. Dne 2. septembra 1837 je stopil žnjim pred javnost ter telegrafiral pol kilometra daleč tale stavek: »Posrečeni poizkus s telegrafom dne 2. septembra 1837.« Uspeli poizkus je zbudil zanimanje bratov Vailov, tvorničarjev v New-Yorku, ki sta se z njim združila in ga izdatno podprla.

Dne 28. septembra 1837 je Morse dobil prvi ameriški patent za svoj izum, ali do praktične njegove porabe še ni prišlo. Tako ameriška vlada kakor tudi nekatere evropske države, na katere se je kesneje Morse obrnil,

so kazale malo zanimanja za njegove ponudbe.

L. 1840 pa je washingtonski kongres končno pokazal zanimanje za Morsejev izum. Dne 4. marca 1840 je Morse prejel poročilo, da so mu dovolili 30.000 dolarjev za brzjavno linijo med Washingtonom in Baltimorem. Dne 24. maja je bila linija preizkušena in 27. maja 1844 je bila izmenjana na njej prva brzjavka. Vsebovala je poročilo o volitvi Jamesa Knoxa Polka za enajstega predsednika Zedinjenih ameriških držav. Odsihmal se je električni brzjav bolj in bolj uveljavljal in končno zmagal. Povsod so se ustanovljale družbe za gradnjo brzjavnih linij po vsej severoameriški Uniji.

Abeceda, ki se rabi za označevanje brzjavnih črk in števil, se še dandanes imenuje Morsejeva abeceda, ali to imenovanje ni povsem pravilno. Morse je prevzel abecedo z majhnimi izpremembami iz abecede, ki jo je izumil l. 1829 doktor Swaim iz Filadelfije in pozneje porabil Anglež Bain pri svojem leta 1843 patentiranem aparatu.

Ko se je razširil Morsejev telegraf po vsem kulturnem svetu, je prejel srečni izumitelj nešteto priznanj, redov in odlikovanj. L. 1857 mu je poslalo na nasvet francoskega cesarja Napoleona deset evropskih držav 400 tisoč frankov v dar za dokaz hvaležnega priznanja njegovega dela v blaginjo vsega človeštva. Ko je bila l. 1871 odkrita njegova bronasta soha v Central parku v New-Yorku, je prišlo do velikih ovacij.

Morsejevo življenje je bilo jasno in veselo v mladosti in na stara leta. Ker gmotnih težav ni poznal in se je po svoji naravi zanimal za lepe umetnosti, se je zopet oprijel slikarstva. Večino leta je prebil v krogu svoje družine na kmatih v Locust Grove na obrežju Hudsona. Na koncu moramo še prištaviti, da je Samuel Morse izumil ne samo pozemeljski telegraf, temveč je imel veliko zaslugo pri izumu podmorskega kabla. Prvi uspešni poizkusi v tej smeri so bili jeseni leta 1842. Po nekaj desetletjih je nadaljeval začetno delo Cyrus Field, ga izpopolnil in danes objemajo kabli podmorskega telegrafa vso zemsko kroglo.

Samuel Morse je dal človeštvu izum, ki je v kulturnem oziru neprecenljiv. Ime Morsejevo je zapisano v razvoju človeškega duha z zlatimi črkami in ves kulturni svet se spominja letos moža, ki je zbližal mesta, trge in vasi navzlic največjim razdaljam.

Zadnji parček.

Leta X po K.

Vsak otrok ima že letalo, avtomobil ali motorno kolo. Vrtoglava naglica pa, s katero švigajo ta vozila, se kaj uspešno kosa s hitrostjo zraka...

Vse križem karamboli nazadnje iztrebijo norčavo človeštvo, le sredi Saharskih poljan — to ogromno puščavo so namreč že pred več tisoč leti spremenili v najrodovitnejše polje — torej sredi teh livad se srečata mož na motociklu in žena v športnem avtomobilu; pa je še samo za las manjkalo, da se nista zaletela z vso silo drug v drugega. Kajti gledala sta že od daleč tako začudeno, kako da še živita, da sta pozabila na krmili in krmilila le z očmi.

Resk! — Obstaneta.

»Saj sva na svetu,« de mož, kakor da bi se vozila skupaj že od otroških let.

»Da, ves svet je najin,« odvrne žena.

»Kljub temu, kakor si videla, nama preti nevarnost, da se zaletiva drug v drugega in — pogineva. Ogniva se tej neumnosti, preveč žari iz tebe mlado življenje, da bi že hotela umreti,« nadaljuje mož. »Razdeliva si raje kroglico, po kateri se voziva, v dva enaka dela! Glej, tamle je krog-ravnik ali

Za mal denar najlepše razvedrilo v Automat buffeju

Daj-Dam

na Aleksandrovi c. 4, telefon 2308

Razne delikatese, sendviči, topla jedila, kava, čaj, pecivo, slaščice, sladoled, vedno sveže pivo in najizbranejša vina.

ekvator, kakor ga je imenoval tako rad moj pokojni profesor; ta krog prav natančno deli zemljo v severno in južno polovico. Katero hočeš ti? Severno ali južno?»

»Izbiraj kar ti,« meni ona.

»Meni je prav tako, ali tako. — No, pa vzamem južni del.«

»O, saj sem vedela! Ravno južni del bi si želela!«

»A tako? Kar vzemi si ga, ostane meni severni!«

»Sedaj vidim, da si imel že s početka namen prilastiti si severni del; zato si na videz izbral južnega in me zapeljal, da sem si ga zaželela tudi jaz. Saj vem, taki ste moški! Če ti hočeš severni del, zakaj ga naj ne bi jaz hotela?«

»Vsi milijoni polomljenih avtomobilov in strtih letal! Kako naj povem dovolj razložno, da je zame ravno toliko vreden severni, kakor južni del zemlje, ali, če hočeš, južni ravno toliko, kakor severni?! Kar sama izberi!...«

»No, tako je! Sama naj izbiram, ko vendar ne vem, kaj bi ti raje! Saj tako dobro

veš, da hočem le to, kar si ti želiš. Čemu torej vse tvoje trmasto kljubovanje?!«

»Ali res na ta način ne gre? — Dobro! — Jaz, mož, si pridržim severni del, zate določam južno polovico! Pri tem ostane!«

»Ha, ha! Ali nisem že dejala? Na vsak način, še celo s silo hočeš imeti severno polovico. Meni, ubogi ženski brez vsakega varstva, pa vsiljuješ malovredni južni del! O, me nesrečne ženske!«

Mož zgrabi svoje kolo, ga trese in mikasti, otipava tam in tod, ga pregleduje in išče napako, ki je — ni, pri tem pa mrmra: »Kdo naj vzdrži v taki družini? Vzemi vse, vsa zemlja naj bo tvoja! Sam pa pojdem, ... pojdem ... grem od tod.« Pa ni šel, temveč je nestrpno škilil in prisluškoval, kedar mu bo pričela prigovarjati, da naj ostane.

Ona takoj opazi, da se mu ne mudi tako hudo. Zasmije se zlobno in zasmehljivo zavpije: »Le kar pojdi, šleva! Saj s teboj itak ne bi mogla živeti, preveč mehak si in popustljiv, še pričati se ne bi mogla s teboj! Kar pojdi, če ne, grem jaz!« ...

Pa sta obstala in — se gledala.

Gospodstva 6 **Franc Slamič, Ljubljana** Prešernova ul. 5

Vam dobavi najboljše in najcenejše:

sveže meso, mesne izdelke, mesne konzerve in pastete

Poštna služba in poštni uslužbenci v Avstraliji.

Napisal J. W. Dwyer, generalni tajnik avstralskega poštnege društva.

V področje generalnega poštarja spada joča oblast je največja avstralske zvezne vlade ter jamči za vestno izvrševanje poštne in brzojavnega zakona. Nadzoruje vse poštne, brzojavno in telefonsko uradovanje avstralske zvezne republike: nakaznični promet, poštno hranilnico itd.

Uprava v zmislu zakona in pa kontrola sta v rokah generalnega poštarja, ki je član parlamenta in minister.

Stalni tajnik v ministrstvu, ki je generalnemu poštarju pridružen, vodi glavno kontrolo vseh prometnih panog v zvezni republiki.

V vsaki izmed šestih držav, iz katerih je sestavljena republika, je zastopnik generalnega poštarja, ki je najvišji prometni uradnik v tisti državi.

Oblastvo generalnega poštarja zaposluje približno 70 odstotkov vseh stalnih in začasnih nameščencev zvezne republike.

Oblastvo generalnega poštarja skupaj z drugimi oblastvi zvezne republike se deli v štiri divizije: uprava, notranja služba, strokovna in splošna služba (Administrative, Clerical, Professional and General).

Za sprejem v poštne službe so v veljavi splošne navedbe in zakon o državni službi (Public Service Akt), nad katerim čuva posebni službeni odbor, posebna korporacija, obstoječa iz treh članov, ki so izvoljeni za gotovo dobo. Dejansko je kontrola vse drž. službe in uslužbencev v rokah rečenega odbora.

Poštni nameščenci so organizirani v različnih ločenih organizacijah, od katerih se ena ali dve zavzemate v omejeni meri za isto osebo, večina njih pa organizira razne kategorije, tako n. pr. telefoniste, telefonske mehanike, telegrafiste itd. Največja teh organizacij je Zedinjeno poštno društvo (Amalgamated Postal Workers' Union), v katerem so: pismonoše, telegrafisti, telefonski delavci, asistenti in številne druge kategorije. Organiziranih je približno 80 odstotkov vseh poštne nameščencev.

Vse poštne organizacije imajo pravico,

da pozovejo razsodišče, če nastanejo nesoglasja pri določitvi plač in službenih pogojev. Razsodišče ima odločilno moč za vse stranke. Pravica poštne organizacije, da svoje zahteve predlagajo razsodišču, je stopila v veljavo l. 1911 z zakonom tedanje delavske vlade. Kesneje, l. 1920, je bilo ustanovljeno razsodišče samo za poštne uslužbence ter ni bilo v nikakršni zvezi z razsodiščem delavcev zasebne industrije. Predsednik tega razsodišča je razsojevalec, ki ga imenuje vlada za nekaj let. Skoraj vsaka zadeva, ki se tiče plač ali službenih pogojev, se lahko predloži razsodniku. Če se je razsodba izvršila, jo je predložiti parlamentu, kjer jo ena izmed obeh zbornic z večino glasov lahko odkloni. V resnici pa je parlament samo v enem primeru razsodbo ovrgel. Splošno lahko rečemo, da je sistem razsojevanja posloval v znošno zadovoljstvo in gotovo bodo vse organizacije tudi v bodoče za njegov obstoj.

Vsled tega sistema, ki je v veljavi v Avstraliji, službujejo poštni nameščenci pod mezdinimi in službenimi pogoji, izraženimi v sklepu razsojevalca.

Poštni uslužbenci delajo z redko izjemo na teden po 44 ur podnevi, po 40 ur ponoči ter po 42 ur, če vršijo dnevno in nočno službo. Pri pismonošah se ne skrči služba, tudi če jo večkrat nastopijo. Vse čezurno delo ob delavcih se plačuje s poldrugim zneskom.

Plače raznih kategorij so kajpada različne. Uslužbenci v moški dobi imajo na leto 218 do 301 funt. Ambulančni uradniki imajo isto plačo kakor spedijski na glavnih poštah. Iste uradne ure in pogoje, ki veljajo za

spedijske uradnike na glavnih poštah, so v veljavi za ambulančne uradnike, ki pa dobivajo za čezurno delo po 4 pence od ure od odhoda do povratka na domačo postajo.

Poleg plače prejemajo poštni nameščenci z otroki družinske doklade po 5 šilingov za vsakega otroka in vsak teden. Ta doklada je stopila v veljavo l. 1921 in je bila splošno z veseljem pozdravljena. Skupni izdatki za otroke se krijejo z nekakšno doklado na plače uslužbencev, ki znaša na vsakega odraslega uslužbenca jedva 11 funtov.

Avstralsko poštne osebe mora tudi prispevati v pokojninski sklad, ki ga upravlja korporacija treh članov; eden med njimi je zastopnik uslužbencev. Vsak nameščenec mora stopiti v pokoj, kadar ima 65 let. — Uslužbenec lahko plačuje prispevke za pokojnino, ki jo začne prejemati v starosti s 60. ali 65. letom. Pokojnine se stekajo nekaj iz prispevkov nameščencev, nekaj pa iz vladnih prispevkov. Znesek pokojnine se ravna po številu vplačanih prispevkov in znaša na teden 1 funt in več. Pa prispevki so tudi različni in se ravna po starosti uslužbenca, ki je vplačal prvi prispevek. Uslužbenec, ki začne v starosti 30 let plačevati prispevke za tedensko pokojnino po 2 funta (štiri enote), mora plačati po 4 šilinge in 2.5 pence na teden, če stopi s 65. letom v pokoj. Če hoče isti uslužbenec plačati znesek za isto pokojnino, dosegljivo s 60. letom, znaša tedenski prispevek po 5 šilingov in 2 pence. Če gre uslužbenec v pokoj, ker je invalid ali pa ni sposoben za delo, česar pa ni sam kriv, ima pravico do cele pokojnine, za katero je plačeval prispevke. Vdova po aktivnem ali upokojenem uslužbencu, ima pravico do cele pokojnine in še na leto 13 funtov za vsakega svojega otroka izpod 16 let.

Društvena poročila.

Poročilo 23. redne odborne seje Osrednjega društva nižjih poštne uslužbencev, ki se je vršila 10. septembra t. l. v društvenem lokalu Pred Prulami št. 1.

Predsednik Penko otvori sejo ob 19. uri, pozdravi navzoče in omeni, da je zaradi važnosti dospelih pismov bil primoran sklicati današnjo sejo ter preide takoj na dnevni red.

1. Čitanje zapisnika zadnje odborne seje. Ker se po prečitaniu nihče ne priglasil k besedi, smatra predsednik, da je zapisnik odobren in ga da overiti.

2. Došli dopisi. Tajnik Bizovičar prečita došle in poslane dopise.

3. Poročilo predsednika. Iz dopisa, ki ga je društvo sprejelo iz Beograda, je razvidno, da je neobhodno potrebno odposlati delegate v Beograd in sicer brez odlašanja. Potovanje v Beograd je nujno zaradi tega, ker je Državni svet pričel zopet poslovati, vsem pa je znano, da leži tudi ključ obstoja našega društva ravno v rokah Državnega sveta. Pravila, oz. pritožba, katero je društvo predložilo že pred enim letom, še do danes ni rešena. Nadalje je razvidno iz že omenjenega dopisa, da žele beograjski nižji uslužbenci prirediti večji sestanek, ter hkrati vabijo predsednika Penkota in zagrebškega tovariša Graberja, da se udeležita te važne seje, ker gre za skupnost

WOLFOVA ULICA 1
TELEFON ŠT. 27-55

TISKARNA »SLOVENIJA«
DR. Z. O. Z., V LJUBLJANI

Izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela po zmernih cenah — Časopisi, knjige, revije, brošure, vabila, ceniki, letaki, plakati itd. — Zaloga beležnih in stenskih koledarjev — Zahtevajte povsod beležne koledarje z domnevnim vremenskim poročilom

vseh nižjih poštних uslužbencev kraljevine Jugoslavije. — Zato sklene odbor soglasno na predlog tov. Tešarja, da naj odpotujeta v Beograd predsednik Penko in zagrebški tovariš Graber. Predsednik Penko omeni še, da prispe tekom par dni v Ljubljano gospod dr. Baltič, ki je bil sam svetnik državnega sveta in da mu bo društvo ob tej priliki izročilo tozadevno spomenico za čimprejšnjo in ugodno rešitev pritožbe. Nadalje omeni predsednik, da je Krajevna skupina Ljubljana sklicala sestanek v svrhu prireditve tombole in da se izvoli pripravljalni odbor za ustanovitev poštne godbe v Ljubljani. Tombola naj se vrši dne 18. septembra. V pripravljalni odsek godbe se izvolijo predsednik Penko, Sojer, Tešar, Roter in Mauc.

Predsednik Penko predlaga, da naj odbor ugodno reši prošnjo tovarišev pošte Zidani most, ki prosijo za sprejem v ljubljansko krajevno skupino. Sprejeto.

Na predlog tov. Smolnikarja, glede napredovanj nižjih poštних uslužbencev, da naj se društvo zavzame tozadevno pri odločujočih faktorjih, pojasni predsednik Penko, da je glede rokov za periodične poviške točno očitano v staležu osebja pri Dravski direkciji pošte in telegrafa. Na omenjeno povišico ima pravico vsak po preteku treh let v poslednji skupini oz. stopnji, vendar se mu povišica izplača šele po preteku 13 mesecev. Priporoča pa, da naj se člani tozadevno obrnejo pismeno na društvo, ki bo v posameznih primerih rade volje posredovalo.

Nato preide predsednik Penko na pisarije v »Poštnem glasniku«. Omenja predvsem zadnjo številko, ki priča, kako se gospodje v ljubljanski UPU med seboj razumejo, pristavi pa še, da je dobro, ker se gospodje sami prepirajo, vsaj nas ne morejo tako vehementno tolči — kot bi radi. Hkrati pa so nam dokazali, da za nas taka družba ni. — Skale pokajo, grobovi se odpirajo. — Ta stavek je napisal nekoč v »Poštni glasnik« g. J. Vovk. Toda danes ne piše več, ker so mu s kljunčkom pot pokazali in s perjem senco delali.

Zatem preide predsednik na poslednjo točko dnevnega reda — slučajnosti. Ker se nihče ne oglasi k besedi, zaključí predsednik sejo ob 22. uri.

Tajnik Bizovičar Joško.

Osebnosti.

Postavljeni: za služitelja II. sk. Marinko Ivan na Trbovljah 1 in za pogodbeno poštarico Breznikar Amalija v Mislinjah.

Napredovali so: za uradniške pravnike po § 45/1 ur. zak. sledeči zvaniki III. sk.: Štarc Draga v Rogatcu, Bašca Brigita v Cerknici, Tomažin Angela v Pragerskem in Fischinger Zorana v Novem mestu.

Premešeni: pt. ur. VII. skup. Moser Olga z Ljubljane 4 na Bled 2, Globočnik Marija iz Ribnice na Dol. na Ljubljano 1, Jamnik Ivan z Maribora 2 na Maribor 1 in Hribnik Karol z Maribora 2 na Maribor 1; pt. manip. X. skup. Hudales Anka z Ljubljane 1 na Bled 1; arh. urad. X. skup. Kosovinc Ivana z Ljubljane 1 v Dev. Marijo v Polju; zvan. I. sk. Vovk Jakob iz Ljubljane 2 na Ljubljano 1; zvan. II. skup. Podrebersak Bernard iz Kranjske gore na Ljubljano 1 in Cuderman Leopold z Ljubljane 2 na Ljubljano 7; služ. II. skup. Stergar Erna iz Dev. Marije v Polju na Ljubljano 1, Kók Josip z Maribora 2 v Poljane, Kravcar Ignac z Ljubljane 1 v Kranjsko goro in Zupančič Anton iz Ljubljane 1 na Ljubljano 2.

Prestanek službe: Služba je prestala pt. ur. IX. skup. Kovačič Leonu in dnevničarju Kokot Ivanu v Rogaški Slatini radi ostavke; nadalje je prestala služba pogodb. pošt. Ran

Ivanu v Sv. Bolfenku pri Središču in Bučar Ani v Mirni peči ter dnevničarju Doler Josipu v Dobrni.

Umrli je služ. II. skup. Kmet Anton v Trbovljah 1.

Poroke: pt. urad. VIII. skup. Naprudnik Angela v Ptuj se je poročila z gradb. tehn. Eduardom Poplak-om, služ. II. skup. Kolman Janez na Mariboru 2 pa z Nežo Rec.

NOVE KNJIGE.

Ilustrovan p. t. t. kalendar za 1933. god. izači će i ove godine sa probranom sadržinom iz naše i stručne p. t. t. literature. Oni koji žele saradivati, mole se, da najdalje do 10. oktobra pošlju svoje radove. Oni koji se žele pretplatiti neka to blagovremeno učine preko uputnica ili na čekovni račun Br. 54701. Pretplata je ista kao i ranije 10 dinara. Kalendar će se štampati u ograničenom broju i neće se šiljati nikome na veresiju. Oni koji bi hteli da se prime skupljanja oglasa i pretplate imaju 25% na ime provizije.

Rukopise, pretplatu, oglase i sve ostalo valja šiljati na adresu:

Milutin Vujadinović, vlasnik i urednik II. p. t. t. Kalendara, Tarašanova 7/III — Beograd.

To in ono.

Stalno omizje. V četrtek, dne 6. oktobra t. l. v gostilni »Pri Sokolu« nasvidenje!

Sokolstvo se zahvaljuje poštanim nameščencem. Predsedništvo Češkoslovaške sokolske župe in Izvrševalni odbor IX. vsesokolskega zleta sta se javno zahvalila češkoslovaški javnosti za podporo ob vsesokolskem zletu. V zahvali so na prvem mestu navedeni poštni nameščenci, kar je poštenu osebju v čast in ponos. Pretežna večina češkoslovaških poštних uslužbencev je včlanjena v sokolski župi. Z ljubeznijo in požrtvovalnostjo so se potrudili za največji uspeh vsesokolskega zleta. Tudi slovenski poštarji so ponosni na to priznanje, zakaj poštarji so bili zmeraj v prvih vrstah narodnega kulturnega in socialnega boja za napredek slovanstva.

V Zlinu, kjer ima Bat'a veliko tvornico za izdelovanje vsakovrstnih čevljev, je bilo na ondotti pošti l. 1931 276.927 medkrajevnih telefonskih pogovorov, za katere je bilo plačano na pristojbinah 1.351.805 Kč. Vršilo se je na dan povprečno 760 govorov, ki so nesli državni blagajnici 4279 Kč. Kljub temu je občina zastoj prosila, da bi se uvedla nepretrgana telefonska služba, češ da telefonski promet tega ne zahteva. Tako se godi, če ni na vodilnih mestih pravega umevanja za telefon.

Brezžični prenos strojepisne pisave. — Izumitelj Marconi je predložil britskemu kongresu za pospeševanje znanosti svoje uspele poskuse za brezžični prenos strojepisne pisave. Izumitelj je preverjen, da bo ta njegova iznajdba povzročila popoln prevrat v sedanjem sistemu brzojavljenja in telefoniranja.

Telefonski promet med morjem in celino. Severonemški Lloyd v Bremenu je uvedel na svojih največjih ladjah »Bremen« in »Evropa« telefonski promet, ki omogoča potnikom razgovarjanje s katerimkoli krajem na kopnem. Naprava je velikega pomena posebno za ljudi, ki potujejo po kupčijskih poslih.

Telefon, ki sporoča nevarnosti. Berlinski inženjer Richard Haase je zgradil majhen dodatni aparat k telefonskemu aparatu, ki avtomatično naznanja vsakovrstne nevarnosti. V primeru vzloma dvigne vzvod iz dodatnega aparata slušalko, seže v primerno luknjico nad številkami in zavrti številnik,

na kar se oglasi glasen dveminuten Morsejev znak na najbližji policijski stanici. Tu ugotovijo takoj, kje deluje vlomilec in ga še pravočasno zasačijo, kajti aparat deluje v ogroženem prostoru tako tiho, da ne vzbudi vlomilčeve pozornosti. Dodatni aparat pa se v tem primeru sproži po vsej priliki s pomočjo svetlobne celice. S pomočjo naraščajoče temperature se sproži v primeru požara in obvesti istotako gasilsko postajo.

Francosko. Penzijski zakon francoski je bil tako izpremenjen, da administrativni uradniki lahko prosijo za upokožitev v 60 letih, prometniki pa v 55 letih. Uradno pa se morejo pravilno upokožiti upravni uradniki v njih 63. letu starosti, ostali pa v 60. letu starosti, nepravilno pa prej, če postanejo duševno ali telesno nesposobni za službo. V poslednjem primeru je pa uradnik zaščiteno proti zlorabi te uradne moči.

Tudi francoski uradni šimel se včasih spotakne. Če bi bili prišli na spotiko takoj, bi še ne bilo tako hudo. Vsekakor pa je hujše, če se spotika dožene šele čez 14 let. Nedavno tega je skočila v Nantesu dama na vlak, ko se je začel pomikati in je bila kaznovana. Rekurirala je in je prišel dogodek pred sodišče. Sodnik jo je debelo gledal, ko se je gospa izgovarjala s tem, da zakon ne prepoveduje skakati na premikajoči se vlak, ampak na stoječi vlak. Pokazala je sodniku naredbo iz leta 1917, kjer je to stalo črno na belem. Sodišče jo je oprostilo in francoski uradni list je prinesel po 14 letih popravek tiskovne napake, ki je ni nihče opazil. Naredba bi se morala glasiti: Vstop in izstop je prepovedan, »dokler vlak ne stoji« — ali natisnjeno je bilo: »dokler vlak stoji«. Ta tiskovna pomota je pomagala pogumni gospe, da je bila oproščena.

ŠIRITE »POŠTARJA«!

ŠIRITE »POŠTARJA«!

ŠIRITE »POŠTARJA«!

Rumunska. Rumunski listi poročajo o osnovi zakona glede kontrole imetja državnih uradnikov. Osnova obsega naslednje glavne točke: 1. Ustanovi se posebna komisija, ki bo preiskovala premoženje državnih uslužbencev. 2. Med državne uradnike, katerih imetje bo podvrženo kontroli, sodijo tudi ministri, državni podtajniki in poslanci. 3. Komisija ima pravico izvrševati kontrolo, poizvedovanje in zasledovanje. 4. Komisija ima pravico, pozvati vsakogar, ki je koga obdolžil, da je državne denarje poneveril. 5. Kadar novo imenovani uradnik vstopi v službo, mora oddati izjavo o svojem imetju. Če tega ne napravi v dveh mesecih, se imenovanje razveljavi. 6. Osebe, katere se izogne kontroli svoje imovine, bodo ostro kaznovane.

Italija. Državni poverjeniki. Vsi javni nameščenci v Italiji so združeni v eni organizaciji, ki se deli na štiri odseke. V enem teh odsekov so poštni uslužbenci. Na čelo poštних, železniških in brzojavnih podjetij so zdaj postavljeni državni zaupniki. Časopis »Forze Civili« objavlja pri tej priliki dolžnosti fašističnih organizacij in dolžnosti vnovič imenovanih poverjenikov. Citiramo dobesedno: »Fašistične organizacije javnih nameščencev nimajo take naloge, kakršno so imele strokovne organizacije starih tradicij. Njih glavna dolžnost je v tem, da služijo fašistični ideologiji ter širijo fašistične ideje med svojimi člani. In zato morajo organi-

zacije tudi ugotoviti in ovaditi tiste uradnike, pri katerih bo prodiranje fašizma nalezlo na kakršenkoli odpor.

Koliko je lani izdala nemška poštna uprava poštnemu osebju, ki je bilo tuberkulozno. Nemška poštna uprava je tudi lani pobijala tuberkulozo kolikor je bilo v njeni moči. Navzlic neugodnemu finančnemu položaju je izdala za omejitev jetike približno 895.000 RM (1 RM = čez 13 Din). Podpore so se razdelile 968 jetičnim uradnikom v zdraviliščih v znesku: 378.500 RM. Mleko in ribje olje za 3033 otrok je stalo 58.800 RM. Podpora za 5395 otrok v okreviliščih je znašala 294.400 RM. Uradna in zdravniška preiskava 818 uslužbencev, katerih se je lotila tuberkuloza, je stala 4700 RM. Ostali izdatki za pobijanje tuberkuloze v 2046 primerih so pa znašali: 158.100 RM.

Preprečen roparski napad. Dne 2. aprila t. l. so zlikovci v Köln-Kalk 2 ubili šipo in odnesli iz poštnega urada 13.600 RM. Dne 2. avgusta t. l. so pa napadli ta poštni urad nekoliko po 7. uri zvečer trije roparji in je bil eden med njimi v poštni uniformi. Vsi trije so bili oboroženi in maskirani. Imeli so rokavice na rokah. Prišli so v klet že popoldne in tam neopaženo ostali. Takoj po popoldanskih urandih urah so pa planili z

revolverji v rokah v urad ter zaklicali uradnikom: »Roke kvišku!« Ali uradniki niso izgubili glave. Zlasti se jim je postavil po robu uradnik Ude. Zagnal je proti njim pet-kilogramsko utež ter enega roparja pograbil. To je osrčilo druga dva nameščenca, da sta se spoprijela z ostalima roparjema. Vnel se je vroč boj. Padalo je za žive in mrtve. Enkrat je tudi počil strel, ali na srečo ni ranil nobenega poštnega uslužbenca. Roparji so odnehal in zbežali. Ude in Gippert sta stekla za njimi. En uradnik je pa ostal v uradu, ga zaklenil in obvestil policijo. Ude je enega roparja dohitel ter ga tako oplazil s pečatnim kladivom po glavi, da se je zgrudil na tla. Medtem je prihitel policaj in roparja aretiral. Pri zaslišanju se je pokazalo, da so bili to mednarodni roparji, ki jih je iskala poljska policija. Da roparjem njih nakana ni uspela, je zasluga pogumnih uradnikov. Tu se je pokazalo, kako pogum prepreči rope. Aretirani ropar je sam priznal: »Ako bi bili vsi tako neustrašeni kakor ti poštni uradniki, pa bi ne bilo več roparjev. Uradnikom smo neprestano pretili z revolverji, pa se niso dali oplasiti.« — Poštni minister je poslal zvestim in pogumnim uradnikom priznanje in pohvalno pismo z znatno denarno nagrado vred.

Življenjsko pravilo. Prentice Mulford pravi: Učite se tako živeti, da vsak nov dan nosi na svojem čelu zanesljivost vedno večjega izobilja, vedno finejšega in čistejšega veselja; da kaj takega kakor »ure, katere je treba ubiti«, ne pridejo človeku nikdar več na misel. Animalska blaženost, živalska zabava na soncu, ekstaza dihanja: učite se uživati, kar povzdiguje življenje. Treba se je dvigati preko boleznih in žalosti. Svojo silo morate tako povečati, da more duh po svoji volji svoje telo blažiti, pomlajevati in pre-stvariti; čuvajte si duha, da po veselju noben njegov del ne oslabi, ne uvene, ne razpade. Vedno iz novega vira veselja piti in iz tega vira nuditi tudi drugim, zmeraj dajati in prinašati, vsem biti dobrodošel, nikomur neprijatelj... to je zmisel življenja, v krajih, kjer so se ljudje ravno tako »realno« kakor mi, samo živahneje kakor mi učili in se še vedno uče, nebesa iz zemlje zajemati.

Aleks. Oblat

veletrgovina čevljev vseh vrst.

Poštni uslužbenci popust.

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 18

Kupujte le pri trdkah, ki oglašajo
v našem glasilu!

Čepice, znake

ter vse ostale potrebščine za
poštarije ima stalno v zalogi

A. Kassig, Ljubljana

Židovska ulica šte. 7.

Ustanov. 1887

F. MERŠOL, Ljubljana
Wolfova ul. 5

Priporoča bogato zalogo
ženskih ročnih del in zra-
ven spadajočih potreb-
ščin. — Predtiskanje in
vezenje monogramov ter
vsakovrstnih drugih risb.
Rokavice, nogavice, trikó-
perilo.

Viktor Meden

Veležanjarna — tvornica liker-
jev, rum, vinjaka in brezalko-
holnih pijač

Ljubljana, Celovška cesta 10

**Volna, bombaž,
nogavice, rokavice**
najceneje pri trdkah

Karl Prelog
Ljubljana

Židovska ul. 4 — Stari trg 12

**M. PETRIČ - RESTAVRACIJA
BAVARSKI DVOR**

Dunajska cesta 31

Ljutomersko belo	Din 8
Belo viško	10
Črno viško	10
Cviček	10
Mosler izbrano	14
Bizeljsko belo	12

Čez ulico od 5 litrov naprej
po Din 6.

Se priporoča **M. Petrič**

Medič-Zankl, Ljubljana

Lastnik Franjo Medič

Firnež, laneno olje, laki, oljate in suhe barve

Poštarji kupujejo
samo

Jugosteyr
Waffen kolesa in
Puch motorna kolesa
JUGOSTEYR, Ljubljana, Miklošičeva c. 36

Vsakovrstne ure,
zlatnina, srebrnina in
optični predmeti

po nizkih cenah pri
L. VILHAR, urar
Ljubljana, Sv. Petra cesta 36

Tovarna pohištva

I. I. Naglas, Turjaški trg 6

priporoča svojo veliko zalogo
vsakovrstnega pohištva
po najnižjih cenah.

ELITE

družba z o. z.

Izdelava in prodaja damske, moške in deške
na debelo in drobno. Prvovrstno izvrševanje po
meri. — Poštarji nabavljajte potom Gospodarske Zadruga
po konkurenčnih cenah.

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 9.

OBLASTVENO KONCESIONIRANA ŠOFERSKA ŠOLA

I. GABERŠČIK

bivši komisar za šoferske izpite

Ljubljana, Dunajska c. 31